

European Economic and Social Committee

EESO info

Evropski ekonomsko-socialni odbor

Most med Evropo in organizirano civilno družbo

maj 2018 | SL

Razpoložljivi jeziki:

bg cs da de el en es et fi fr hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Uvodnik

Zavihajmo rokave in poiščimo uspešno formulo za prihodnost Evrope

Drage bralke in bralci,

vesel sem, da vas lahko prvič nagovorim kot novoizvoljeni predsednik Evropskega ekonomsko-socialnega odbora. Kot predsednik bom imel tudi čast voditi slovesnosti ob 60-letnici EESO, ki bodo potekale med plenarnim zasedanjem 24. maja.

Ko berete te vrstice, se ravno končujejo priprave na ta izjemni dogodek. Slovesnosti bodo seveda priložnost, da podoživimo ključne trenutke iz zgodovine Odbora, že na začetku pa smo se odločili, da bomo raje kot nazaj gledali naprej.

Razmišljali in govorili bomo torej o prihodnosti EESO, ne pa obujali njegove preteklosti. Voditelje EU in druge glavne osebnosti, ki so zaznamovale nedavno preteklost EU, smo povabili, naj z nami razpravljajo o prihodnosti Evrope, s čimer bomo potrdili pomen, ki ga ima Odbor v sedanjih Evropi.

Kakšno vlogo ima lahko Evropski ekonomsko-socialni odbor v Evropi danes in jutri? Prepričan sem, da lahko EESO bistveno prispeva k oblikovanju „Evrope, ki ji ni vseeno in ki varuje“, Evrope torej, kakršno zahtevajo ljudje. Uspeh vseh političnih subjektov, tako regij kot držav ali nadnacionalnih organizacij, je odvisen od tega, ali se znajo dobro odzvati na to dvojno zahtevo.

Marsikje se danes zastavlja vprašanje, ali je Evropa pripravljena izpolniti to nalogo. Razmisliti moramo, kako bi našli praktične in učinkovite rešitve, s katerimi bi preprečili, da bi ljudje začeli verjeti trditvam populistov, protekcionistov in skrajnežev, da imajo boljše odgovore.

EESO zastopa veliko večino Evropejcev – podjetja, delavce, kmete, potrošnike, ustanove, zadrage ipd. – organizacije torej, ki morajo najti rešitve za težave in potrebe svojih članov, saj drugače preprosto ne bi preživele.

To pozitivno moč moramo usmeriti v oblikovanje Evrope, ki ji ni vseeno in ki varuje, ter v preprečevanje njenega nevarnega drsenja. Zgodovina nas uči, kako strašne so lahko posledice, če velika večina ljudi molči. V interesu civilne družbe je, da spregovori in sodeluje pri iskanju rešitev, s katerimi bomo zavarovali prihodnost naših družin, delavcev, državljanov in skupnosti. Zavihajmo torej rokave ter poiščimo pozitivno in uspešno formulo za prihodnost Evrope.

Luca Jahier

predsednik EESO

Koledar dogodkov

4. junij 2018

Bruselj

3. evropski dan podjetij socialnega gospodarstva

18. junij 2018

Bruselj

Vrh deležnikov EESO o umetni inteligenci

11. in 12. julij 2018

Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

Na kratko

[Dan odprtih vrat: edinstvena priložnost za vpogled v delo EESO](#)

Evropski ekonomsko-socialni odbor je v **soboto, 5. maja 2018**, odprl svoja vrata za javnost in tako obeležil dan Evrope. Obiskovalcem je predstavil svoje dejavnosti, pri čemer je bil poudarek na kulturi, saj je leto 2018 evropsko leto kulturne dediščine.

Dan odprtih vrat je bila za državljane edinstvena priložnost, da spoznajo delo edine institucije, ki zastopa organizirano civilno družbo v Evropi. Odbor namreč povezuje delodajalce, sindikate in skupine, kot so poklicna in skupnostna združenja, mladinske organizacije, skupine za pravice žensk, potrošniške in okoljske organizacije ter številne druge.

Obiskovalci in novinarji so lahko cel dan spoznavali EESO ter se z njegovimi člani pogovarjali o vlogi civilne družbe v evropskem procesu odločanja, pa tudi o konkretnih temah, kot so krepitev gospodarstva, boj proti načrtovani zastarelosti, kibernetna varnost, participativna demokracija in večjezičnost. (mp)

[Jordanija je ključna partnerica za stabilnost sosedstva EU](#)

Delegacija Evropskega ekonomsko-socialnega odbora se je 26. in 27. marca v Amanu srečala s predstavniki lokalne civilne družbe in vladnimi uradniki. Razprava med obiskom je bila osredotočena na težave, s katerimi se država sooča zaradi nestabilnosti v regiji. Delegacija EESO je ugotovila, da so potrebni mednarodna podpora in podrobni ukrepi, saj so v državi v zadnjih nekaj letih oblikovali celovit pristop k obvladovanju velikega števila beguncev, od katerih večina beži pred vojno v Siriji.

Člani EESO so na različnih sestankih izrazili upanje v čimprejšnje imenovanje članov jordanskega ekonomsko-socialnega sveta, da bo mogoče vzpostaviti predstavniško institucijo, ki jo bodo sestavljali delodajalci, sindikati in predstavniki civilne družbe. Delegacija EESO je poudarila, kako pomembna sta vloga jordanskega ekonomsko-socialnega sveta in posvetovanje z organizirano civilno družbo v političnem procesu iskanja vključujočih in trajnostnih rešitev za vprašanja, s katerimi se spopada država. (sg)

[Civilna družba EU in Gruzije o položaju MSP ter varnosti živil v Gruziji](#)

Dvaindvajsetega marca je v Tbilisiju potekalo zadnje srečanje platforme civilne družbe EU-Gruzija. Člani platforme so na njem razpravljali o izvajanju pridružitvenega sporazuma med EU in Gruzijo ter sprejeli skupno izjavo. Platforma je pozdravila možnost nove oblike sektorskega sodelovanja na višji ravni med EU in Gruzijo, ki je bila napovedana v začetku marca, ter izrazila podporo za brezvizumski režim za kratkoročno bivanje, ki so ga že izkoristili številni gruzijski državljani.

Platforma je v skupni izjavi izrazila zadovoljstvo z napredkom pri izboljšanju poslovnega okolja in položaja malih in srednjih podjetij (MSP) v Gruziji, hkrati pa poudarila, da bi se morala vlada bolj potruditi pri izpolnjevanju potreb MSP. Izpostavila je tudi pomanjkanje določb in predpisov za zagotavljanje enakega plačila za enako delo ob upoštevanju vidika spola v gruzijski delovni zakonodaji. Člani so pohvalili prizadevanja oblasti za izboljšanje državnega sistema za zagotavljanje varnosti živil, hkrati pa poudarili, da je potrebno storiti več na področju sledenja živil, ki niso varna. (sg)

Platforma civilne družbe EU-Ukrajina izraža zaskrbljenost zaradi trenda nizkih plač v Ukrajini

volitve na Krimu marca 2018. (ia)

Platforma civilne družbe EU-Ukrajina poziva Kijev k bolj doslednim reformam v različnih sektorjih, pri čemer naj absolutno prednost nameni vprašanju nizkih plač in revščine. Ta so bila obravnavana na šesti seji platforme v Bruslju, na kateri so njeni člani razpravljali o napredku pri izvajanju pridružitvenega sporazuma med EU in Ukrajino, vlogi plač pri zmanjševanju revščine in njihovem učinku na migracije delovne sile ter o podnebnih spremembah.

Platforma je izrazila zadovoljstvo z novim akcijskim načrtom za izvajanje pridružitvenega sporazuma, ki ga je sprejela ukrajinska vlada. Ugotovljeno pa je bilo, da je treba na več področjih reforme dosledno izvajati. Platforma je poleg tega ugotovila, da se negativni trendi nizkih plač v Ukrajini kljub sprejetim zavezam še slabšajo. Ukrajino je pozvala, naj umakne določbe zakona o boju proti korupciji. V skupni izjavi je poleg tega obsodila nezakonite

Srbija in EU morata pospešiti prizadevanja za pristop Srbije k EU do leta 2025

pozvali, naj zainteresirane strani učinkoviteje vključujejo v pripravo politik. (sg)

Člani skupnega posvetovalnega odbora EU-Srbija so na zadnji seji 12. aprila v Bruslju razpravljali o sedanjem stanju pogajanj o pristopu Srbije k EU in o delu, ki ga bo še treba opraviti, ter sprejeli deklaracijo, v kateri so Srbijo priznali kot eno od dveh vodilnih kandidatov za pristop z Zahodnega Balkana.

Predstavniki civilne družbe so srbske oblasti pozvali, naj si še naprej prizadevajo za spoštovanje pravne države in temeljnih pravic, reformo sodstva, boj proti korupciji in svobodo tiska. Priporočili so ustanovitev delovne skupine za socialno podjetništvo, ki bi pripravila nacionalno strategijo za socialno podjetništvo in v kateri bi sodelovali vsi pomembni akterji. Člani posvetovalnega odbora so v deklaraciji podprli novo obliko strukturiranega dialoga med srbsko vlado in civilno družbo, vendar so srbske oblasti tudi

Romi v Evropi se še vedno soočajo z diskriminacijo in etničnim profiliranjem

od skupin, na katere ta sorazmerno nov razvoj najbolj negativno vpliva. (ia)

Največja manjšina v Evropi, ki šteje več kot deset milijonov ljudi, se v mnogih državah članicah Evropske unije še naprej sooča z diskriminacijo in marginalizacijo. Nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito človekovih pravic, in oblikovalci politik EU so na javnem posvetovanju v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru (EESO) posvarili, da policija v primeru Romov pogosto še vedno uporablja etnično profiliranje. Posvetovanje o boju zoper rasno sovraštvo do Romov in etnično profiliranje je potekalo med tretjim evropskim tednom Romom, ki so ga institucije EU od 8. do 12. aprila organizirale v Bruslju.

Udeleženci so opozorili, da je nezadostno vključevanje v družbo, ki v večini primerov vodi v revščino, še vedno največji problem romskih skupnosti, zlasti v srednji in vzhodni Evropi. Govorniki so opozorili tudi na vse večje etnično profiliranje, ki je povezano z ukrepi za boj proti terorizmu in strožimi mejnimi kontrolami zaradi migracij, ter poudarili, da so Romi ena

Forum civilne družbe poziva h konkretnim ukrepom za zmanjšanje razlik v plačah

med spoloma in izboljšanje delovnih standardov

Enajstega aprila je v Seulu potekalo šesto srečanje foruma civilne družbe v okviru sporazuma o prosti trgovini med EU in Republiko Korejo. Sopredsedovala sta mu Lee Ho-Geun in Georgi Stoev, ki sta v skupni izjavi poudarila, da negotove geopolitične razmere prinašajo nove izzive za odnose med EU in Republiko Korejo. Pozvala sta k spodbujanju skupnih vrednot in interesov v regiji. Menila sta, da mora partnerstvo med Republiko Korejo in EU bolje izpolnjevati pričakovanja državljanov.

Forum civilne družbe je priporočil, naj si sektorji v Koreji in EU, ki povzročajo največ emisij, z novimi modeli krožnega gospodarstva prizadevajo za dekarbonizacijo industrije in izboljšanje kakovosti življenja. Obe strani sta izrazili zavezanost trajnostnemu in vključujočemu svetovnem gospodarstvu. Udeleženci so se strinjali, da bi moralo biti enako plačilo za enako delo glavna prednostna naloga EU in Koreje. Forum je poudaril potrebo po konstruktivnem socialnem dialogu s predstavniki delodajalcev in delavcev o zaposlovanju ter politiki in zakonodaji na področju dela. (sg)

Nove publikacije

„Odkrijte, kaj lahko EESO naredi za vas“ - nova izdaja

Brošura bo najprej na voljo v šestih jezikih (EN, FR, DE, ES, IT in NL), nato pa v 17 drugih uradnih jezikih EU v papirni in elektronski obliki na spletni strani EESO: [\[povezava\]](#)

V tiskani obliki jo lahko naročite po elektronski pošti: vipcese@eesc.europa.eu. (jp)

Digitalna publikacija - Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) - 60 let prizadevnega delovanja

Civilna družba na delu za jutrišnjo Evropo

Odbor, ki je bil ustanovljen z Rimskima pogodbama iz leta 1957, se je **pred 60 leti, tj. 19. maja 1958, sestal na svojem prvem plenarnem zasedanju**. Njegova pot je od takrat povezana s procesom evropskega povezovanja, za katerega si še vedno prizadeva.

V tej **digitalni publikaciji** je predstavljenih 60 let prizadevanj Odbora za vključitev civilne družbe v vsej njeni pestrosti v izgradnjo Evrope. Pri tem so poudarjeni **njegovi uspehi**,

veliki dosežki, dodana vrednost in njegova vizija za prihodnost Evrope.

Ta slikovita publikacija, obogatena z večpredstavostnimi vsebinami, zlasti videoposnetki in infografikami, je **namenjena tako poznavalcem** (medijem, organizacijam civilne družbe, nacionalnim ekonomsko-socialnim svetom, drugim institucijam, univerzam itd.) kot **splošni javnosti**. Zasnovana je kot izdelek s spreminjajočo se vsebino, njen namen pa je **poudariti edinstveno vlogo EESO** kakor tudi organizirane civilne družbe, ki jo zastopa, **v procesu evropskega povezovanja**, v katerem deluje kot gonilo participativne demokracije.

Publikacijo je mogoče prebirati na mobilnih napravah (tablicah in sčasoma tudi pametnih telefonih). Sprva bo na spletišču Odbora na voljo v treh jezikih (EN, FR in DE). (fgr)

Novice EESO

Državljeni v središču razprav o prihodnosti Evrope

Evropski ekonomsko-socialni odbor, predstavnik civilne družbe, je 5. in 6. maja odprl svoja vrata približno sto evropskim državljanom, ki so se zbrali na okrogli mizi kot predstavniki raznolikosti 27 držav članic (brez Združenega kraljestva).

Dogodek je organizirala Evropska komisija na pobudo francoske vlade in v sodelovanju z Odborom, ki je bil gostitelj tega „premiernega“ srečanja.

Udeleženci okrogle mize so izrazili svoje skrbi, strahove in upanja glede Evrope prihodnosti, na koncu pa določili 12 glavnih vprašanj, ki vznemirjajo Evropejce. Ta se dotikajo vseh področij življenja, na primer brezposelnosti, izobraževanja, migracij, okolja, podnebja, zdravja, obrambe in varnosti. Na kratko, vsak sodelujoči državljan je imel možnost, da izrazi svoje mnenje o prihodnosti Evrope.

9. maja je bil na spletu objavljen vprašalnik, ki je postal vseevropsko orodje in temelj za posvetovanje, ki ga bo Evropska komisija izvedla v pripravah na vrh maja 2019 v mestu Sibiu. Vprašalnik lahko izpolnijo vsi evropski državljani.

Predsednik EESO Luca Jahier je poudaril, da je ta projekt edinstven, saj nas spodbuja k temu, da rešitev iščemo med opravljanjem nalog, in opozoril na nujnost razprave o temah, ki so jih predlagali državljani Evrope. Predsednik je poleg tega udeležencem okrogle mize zagotovil, da bodo njihova stališča upoštevana: „Raznolikost mnenj ter kulturno in jezikovno ozadje bogatita naš evropski prostor.“

Po besedah Thierryja Libaerta, člana III. skupine, okrogla miza z evropskimi državljani potem, ko je zapustila Bruselj, ne sme ostati enkratni dogodek. Še naprej jo je treba organizirati povsod, kjer se bodo udeleženci znova srečali, da bi se projekt s člani EESO nadaljeval v njihovih državah članicah.

Zamisel o organizaciji okrogle mize z evropskimi državljani se je porodila na plenarnem zasedanju EESO februarja 2018, ki se ga je udeležila tudi Nathalie Loiseau, francoska ministrica za evropske zadeve, ki je predstavila proces posvetovanj o Evropi, kakor ga je predlagal francoski predsednik Macron. Georges Dassis (dotedanji predsednik EESO) in Luca Jahier (bodoči predsednik) sta predlagala, naj se Odbor aktivno in takoj vključi v ta proces, ter spomnila na odlične rezultate posvetovanj, ki jih je Odbor v državah članicah organiziral leta 2017 v povezavi z Junckerjevo belo knjigo o prihodnosti Evrope. (ehp)

Vključevanje Zahodnega Balkana mora ostati ena od glavnih prednostnih nalog EU

Širitev EU, zlasti pa širjenje njenih demokratičnih vrednot in pravnih norm na Zahodni Balkan, je v interesu držav v regiji in EU, trdi Evropski ekonomsko-socialni odbor v mnenju [Ekonomsko in socialna kohezija ter vključevanje Zahodnega Balkana v EU – izzivi in prednostne naloge](#), ki je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju 19. aprila.

„Bistveno je, da pristop Zahodnega Balkana k EU ostane ena od prednostnih nalog EU,“ je prepričan poročevalec **Andrej Zorko**. „Uveljavljanje evropskih vrednot v tej regiji jamči varnost in stabilnost regije, krepi družbeno-gospodarski razvoj ter demokracijo in pravno državo. Hkrati to pomeni stabilnost in varnost za EU. Zelo pomembno je, da ima civilna družba, tudi socialni partnerji, ključno vlogo v tem procesu.“

Zahodnobalkanske države se srečujejo s problemi, kot so korupcija, organizirani kriminal, na splošno šibke državne institucije in pravna država ter diskriminacija manjšin. Kljub gospodarski rasti je šest držav v regiji še vedno med najbolj revnimi v Evropi. Po ocenah bo za popolno konvergenco z življenjskim standardom v EU morebiti potrebnih celo štirideset let. Zato je EESO prepričan, da bi morala Evropska komisija izoblikovati konkretne programe, ki bi tem državam omogočali hitrejšo doseganje socialne in ekonomske konvergence.

„EESO ugotavlja, da pristopni proces ostaja glavno gibalno reformo v državah Zahodnega Balkana,“ ugotavlja soporočevalec **Dimitris Dimitriadis**. „EESO poleg tega poudarja, da se njihovim gospodarskim in družbenim posledicam namenja premalo pozornosti glede na velike razlike v ravni ekonomske in socialne varnosti prebivalstva med državami članicami EU in kandidatkami za članstvo. Zato priporoča, da se pri presoji izpolnjevanja meril za članstvo v EU upošteva socialna, ekonomska in teritorialna kohezija.“ (sg)

Preživetje evropskega sektorja pomorske tehnologije je odvisno od odločnega stališča EU

EESO v mnenju poziva k odločni industrijski in proizvodni politiki, ki bo temeljila na vzajemnosti

„Evropska komisija mora sprejeti odločno industrijsko in proizvodno politiko, ki bo temeljila na vzajemnosti, sicer se evropska pomorska industrija ne bo mogla zoperstaviti konkurenci azijskih ladjedelnic,“ je opozoril [Marian Krzaklewski](#), poročevalec za mnenje EESO o [strategiji LeaderSHIP](#), ki je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju 19. aprila.

EESO poziva Komisijo, naj pospeši izvajanje strategije LeaderSHIP in predloži ključna priporočila za novo strategijo za sektor LeaderSHIP 2030.

„V Evropi potrebujemo specifičen pristop k ladjedelništvu in proizvodnji pomorske opreme. Tako kot na Kitajskem, v ZDA, na Japonskem in v Južni Koreji morajo tudi evropski nosilci odločanja ta sektor obravnavati kot enega strateških sektorjev v evropskem gospodarstvu,“ je poudaril soporočevalec [Patrizio Pesci](#).

Takšen pristop mora vključevati:

- celovit sporazum v okviru OECD, v katerem se določijo pravila glede subvencij in po možnosti tudi glede cenovne discipline;
- vzajemnost med Evropo in tretjimi državami kot vodilno načelo v dvostranskih in večstranskih trgovinskih pogajanjih;
- namenski finančni instrument, ki bi spodbujal naložbe v sektorje z velikim kapitalnim tveganjem, itd.

Evropski sektor pomorske tehnologije je eden glavnih industrijskih sektorjev v Evropi, vendar pa se sooča s številnimi težavami, zlasti

zaradi protekcionističnih politik vzhodnoazijskih tekmecev.

V približno 300 evropskih ladjedelnicah je zaposlenih 200 000 ljudi, ki ustvarijo letni promet v višini približno 31 milijard EUR. Pomorsko opremo proizvaja in dobavlja približno 22 000 velikih ter malih in srednjih podjetij, katerih letni promet znaša približno 60 milijard EUR. Neposredno zaposlujejo prek 350 000 ljudi, njihov delež na svetovnem trgu pa je približno 50-odstoten. (sma)

Za oceno trojnega A na socialnem področju v EU potrebna politična prizadevanja in ustrezno financiranje

EESO poziva, naj se za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic zagotovijo zadostni viri financiranja. Za uresničitev socialnega stebra bodo potrebne izboljšave v državah članicah ter močne zaveze glede proračunskih sredstev, naložb in tekoče porabe.

Za postopno izvajanje stebra so poleg zavez držav članic potrebni tudi aktivno sodelovanje, odgovornost in udeležba vseh ostalih deležnikov, pa tudi primerni ukrepi financiranja, ki bodo to odražali.

„Glavni elementi financiranja bodo **večja prožnost proračunskih pravil EU za javne naložbe, polno izkoriščanje evropskih strukturnih skladov ter pravično obdavčenje**,“ pravi **Anne Demelenne** (skupina delojemalcev, BE), poročevalka za [mnenje](#)

o tej temi.

EESO je prepričan, da bodo **ustrezne socialne naložbe** ključnega pomena za zagotavljanje sposobnosti držav članic, da dosežejo opredeljene cilje. Možnosti za ustrezno porabo se lahko ustvarijo znotraj držav članic, pa tudi s pomočjo programov EU. V podporo javnih naložb v državah članicah bi bilo treba uporabiti obstoječe evropske instrumente.

Anne Demelenne pojasnjuje: „*Načela stebra socialnih pravic in potreba po njegovem izvajanju morajo biti eno od vodil v prihodnjih pogajanjih o **večletnem finančnem okviru EU za obdobje po letu 2020**. Tako kot Evropski parlament pozivamo k dvigu sedanje enoodstotne zgornje meje odhodkov EU.*“

Javne naložbe v državah članicah bi lahko spodbudili tudi z **ustrezno davčno politiko** in uporabo **zlatega pravila za socialno usmerjene javne naložbe**. EESO meni, da bi poleg javnega financiranja z državnimi in evropskimi sredstvi na nekaterih področjih svoj delež lahko prispevale tudi **naložbe zasebnega sektorja**.(jk)

EESO predstavlja nadaljnje ukrepe, ki so potrebni za stabilno, uspešno in vzdržljivo ekonomsko in monetarno unijo (EMU)

EESO je trdno prepričan, da EMU še vedno ni dovolj vzdržljiva in stabilna, da bi lahko prebrodila prihodnje krize. Zavzema se za njeno dokončanje, zato poziva nosilce odločanja, naj hitreje sklenejo širši politični dogovor o tem, kako vzpostaviti poglobljeno in pravo EMU, kar je končni cilj.

„*Nadaljnji koraki pri dokončanju EMU morajo temeljiti na trdnem skupnem stališču vseh držav članic, vendar pa je jasno, da v sedanji politični razpravi primanjkuje skupne strateške vizije*,“ je dejal **Mihai Ivaşcu**, poročevalec za nedavno [mnenje EESO o svežnju Komisije o EMU](#).

Stefano Palmieri, predsednik strokovne skupine ECO in soporočevalec, je dejal: „*Za dokončanje EMU so v prvi vrsti potrebni močna politična zavezanost, učinkovito upravljanje in boljše uporaba razpoložljivih finančnih sredstev. Razviti je treba nove finančne instrumente za preprečevanje kriz in blažitev procikličnih ukrepov.*“

EESO v svojem mnenju med drugim jasno navaja, da novi **Evropski denarni sklad** ne sme biti t. i. zlato padalo. Namesto tega bi moral biti namenjen predvsem preprečevanju bančnih kriz, podpori gospodarskemu razvoju in blaženju šokov.

EESO predlaga tudi, da se predvidena nova proračunska instrumenta, namreč makroekonomska stabilizacija za euroobmočje in namenski konvergenčni instrument za države članice na poti k uvedbi eura, vključita v proračun EU.

V odziv na predloge Komisije je objavil ločeno mnenje o [podpori strukturnim reformam v državah članicah](#).

V njem med drugim predlaga oblikovanje jasne strategije za program za podporo strukturnim reformam ter povečanje finančnih sredstev zanj, ne da bi pri tem zmanjšali proračun drugih enako pomembnih skladov.

Več informacij lahko najdete na našem [spletišču](#). (jk)

Pri neposrednih tujih naložbah je potreben pregled za zaščito nacionalne varnosti in javnega reda v EU

Neposredne tuje naložbe so pomemben vir rasti, delovnih mest in inovacij ter so vedno imele veliko vlogo pri spodbujanju gospodarskega in socialnega razvoja Evropske unije. Vendar pa predstavljajo tudi morebitno tveganje za nacionalno varnost, zato je potreben ustrezen okvir za njihov pregled.

„*Tuje naložbe na področjih ključnih tehnologij in občutljive infrastrukture, kot so oskrba z energijo in vodo ter finančne storitve, je treba nadzorovati*,“ je dejal **Christian Bäumler**, poročevalec za mnenje o pregledu neposrednih tujih naložb, ki ga je EESO sprejel na svojem plenarnem zasedanju 19. aprila. **Pregled naložb v podjetjih, ki so strateškega pomena za nacionalno varnost in javni red v EU, je nepopoln in neuskkljen**. Postopki pregleda niso vzpostavljeni v vseh državah članicah, kar pomeni,

da se naložb v teh državah ne preverja. EESO poudarja, da je treba s sistemom na ravni EU rešiti vprašanje razlik med državami članicami ter hkrati zaščititi nacionalne in evropske interese.

V zadnjih desetih letih so se v EU povečale naložbe iz tretjih držav, večinoma iz ZDA, Kanade in Švice, sledijo pa jim Brazilija, Kitajska in Rusija. Pojavljajo se pomisleki, ker se nekateri tuji vlagatelji, zlasti tisti v državni lasti, zanimajo za nakup evropskih podjetij s ključnimi tehnologijami ter želijo vlagati v strateške industrijske sektorje, infrastrukturo in drugo premoženje, ki so pomembni za varnost držav članic in celotne EU.

EESO je pozdravil predlog Komisije za uredbo o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v EU, vendar je poudaril, da še ni popolnoma jasno, kako veliki so problemi, saj

Komisija ni izvedla podrobne analize učinka naložbenih tokov.

„Predlagani evropski mehanizem pregleda je korak naprej, vendar še ne more v celoti zaščititi interesov EU in njenih držav članic. Sistem v takšnem primeru in na tej stopnji ne sme postati obremenjujoč, zamuden in drag,“ je dejal soporočevalec EESO **Gintaras Morkis**. (sg)

[EESO poziva k oblikovanju evropske energetske unije, ki vključuje vse državljane EU in vsem tudi koristi](#)

EESO trdno podpira cilje energetske unije in spodbuja družbo EU, naj se v celoti poistoveti s tem projektom. Energetska unija ni pomembna samo za sektorske politike na področjih, kot so energija, promet in podnebje, temveč prinaša tudi vrsto priložnosti za to, da Evropa postane bolj demokratična, povezana, konkurenčna in pravična. Zato je nujen učinkovit dialog o energiji z organizirano civilno družbo na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

V [mnenju](#), ki ga je EESO sprejel na aprilskem plenarnem zasedanju, sta **Toni Vidan** in **Christophe Quarez** povzela napredek pri oblikovanju energetske unije EU na podlagi tretjega poročila o tem, ki ga je Evropska komisija objavila novembra 2017.

Organizirana civilna družba mora biti v to dejavno in trajno vključena. Za učinkovit dialog o energiji so potrebna skupna prizadevanja vseh institucij EU in njihovih članov, tako v Bruslju kot v državah članicah: razpravljati je treba o prednostih in vprašanjih v zvezi z energetsko unijo, državljane je treba vključiti v pripravo načrtov za energetski prehod in pripraviti javne razprave o tem, kako si ljudje predstavljajo prihodnost energije v Evropi.

Odbor predlaga praktične rešitve za premagovanje sedanjih ovir: socialni sporazum za energetski prehod z udeležbo državljanov, evropsko službo za informiranje o energiji, evropski sklad za prilagoditev energetskemu prehodu in zeleni program Erasmus Pro. (mp)

[Boj za enako plačilo: najprej je treba odpraviti stereotipe](#)

EESO podpira prizadevanja Komisije, da bi zmanjšala razlike v plačilu med spoloma v EU, ki znaša 16,3 %, vendar predlaga še dodatne ukrepe, predvsem za odpravo že dolgo zakoreninjenih socialnih in kulturnih stereotipov, ki močno vplivajo na izobraževalno in poklicno pot žensk.

V [mnenju](#) o [akcijskem načrtu Komisije za spoprijemanje z razliko v plačah med spoloma](#) EESO opozarja na pomen preglednosti in revizije plač v podjetjih. Komisijo poziva, naj začne zbirati podatke o posameznikih, potrebne za pripravo natančnejših statistik o revščini med ženskami, ki je pogosto zakrita, ker se podatki zbirajo za gospodinjstva in ne posameznike.

Natančnejši podatki o plačah bi omogočili podpreti kolektivna pogajanja z močnejšimi argumenti, kar je izredno pomembno.

„Socialni partnerji imajo pri tem odločilno vlogo: ocene namreč kažejo, da okrepitev socialnega dialoga za en odstotek že zmanjša razliko v plačah med spoloma za 0,16 %,“ pojasnjuje poročevalka **Anne Demelenne**.

Soporočevalka za mnenje **Vladimira Drbalová** pa meni, da bi največji napredek dosegli, če bi bile ženske bolj prisotne v bolj plačanih panogah, kot so znanost, IKT, promet ali gradbeništvo.

Po mnenju EESO je pomembna tudi vloga držav članic, ki bi morale povečati zmogljivosti za varstvo otrok in oskrbo starejših, s čimer bi izboljšale ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem.

Če prizadevanja Komisije do konca leta 2019 ne bodo prinesla rezultatov, jo bo EESO morebiti pozval, naj razmisli o bolj zavezujočih ukrepih, po možnosti tudi kaznih. (ll)

[Okrepitev evropskega energetskega omrežja je ključnega pomena za energetsko unijo](#)

Močnejša in medsebojno povezana evropska energetska omrežja so pogoj za evropsko energetsko unijo. Evropska energetska omrežja morajo biti dobro razvita in povezana, da bi bil uresničen namen evropskih energetskega sistema: Evropejcem zagotoviti cenovno dostopno, zanesljivo in trajnostno energijo v konkurenčnih pogojih.

EESO je v [mnenju](#), ki ga je sprejel na aprilskem plenarnem zasedanju in ki ga je pripravil **Andrés Barceló Delgado**, pozdravil sporočilo Komisije o krepitvi energetskega omrežja v Evropi in poudaril, da je finančna podpora v okviru instrumenta za povezovanje Evrope omogočila številne projekte v celotni EU.

„Dela pa je se veliko“, je dejal **Andrés Barceló Delgado**. „Več članic ne bo doseglo cilja 10-odstotne povezanosti do leta 2020. Glavni vzroki za to (tj. zapleteni upravni postopki, politične posledice, financiranje, pomanjkanje podpore javnosti) še niso odpravljeni in lahko ogrozijo celo doseganje ciljev za leto 2030,“ je dodal.

EESO je v odgovor na nekatera pereča vprašanja pripravil priporočila, da bi se izboljšala analiza, že v zgodnejši fazi v celoti vključile zainteresirane strani in povečala sredstva za to. (mp)

Z vključitvijo vajencev do kakovostnega vajeništva v Evropi

V pripravo programov vajeništva je treba aktivno vključiti deležnike, ki v teh programih sodelujejo: vajence in njihove organizacije. To je glavna ugotovitev EESO v zvezi s predlaganim okvirom za kakovostna in učinkovita vajeništva, za katerega Odbor sicer meni, da bo prispeval k zvišanju standardov v EU.

Mladinske in starševske organizacije, študentske organizacije in vajenci ne veljajo za običajne deležnike pri razvoju vajeništva. Ker pa so glavni koristniki teh progamov, bi morali sodelovati pri njihovem načrtovanju, upravljanju in izvajanju. Tako je zapisal EESO v [mnenju o predlogu priporočila Sveta o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva](#), ki je bilo sprejeto 19. aprila.

Nujno je treba vključiti socialne partnerje, kar predlog tudi predvideva, prav tako pa je izjemno pomembno, da se pridobi podpora ostalih ključnih deležnikov, meni EESO, ki se je pri oblikovanju stališča oprl na strokovno znanje Evropskega mladinskega foruma.

Z vajeništvu ni mogoče rešiti problema brezposelnosti. Lahko sicer pripomorejo k boljnim možnostim pri iskanju zaposlitve, vendar je brezposelnost zapleten problem, ki ga je treba reševati z različnih vidikov, poudarja EESO.

EESO na splošno pozdravlja predlog, ker omogoča skupno razumevanja tega, kaj je kakovostno vajeništvo, in opredeljuje njegove glavne elemente: pisna pogodba, pravila o plačilu, čas, preživet na delovnem mestu, socialna zaščita, zdravje in varnost itd.

Podpora za MSP, ki zagotavljajo kakovostna vajeništva, je dobrodošla, ena od prednosti pa je po mnenju EESO tudi mednarodna mobilnost vajencev.

EESO je pripravljen spremljati izvajanje novega okvira v državah članicah z vidika organizirane civilne družbe.

Pri razvoju novih oblik mobilnosti ne smemo pozabiti na interese državljanov EU

voznega parka. (ia)

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) poziva Komisijo, naj si odločneje prizadeva za lažji dostop potrošnikov do novih, čistejših oblik in cenovno ugodnih mobilnosti ter nameni večjo finančno podporo javnemu prevozu. EESO v mnenju o *uresničevanju nizkoemisijske mobilnosti*, ki je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju prejšnji teden, obravnava predlog Komisije, kako učinkovito zmanjšati emisije toplogrednih plinov, ki jih povzroča cestni promet.

V njem zlasti opozarja na splošni, tehnološko nevtralni pristop Komisije, za katerega poročevalec **Ulrich Samm** meni, da ni dosledno upoštevan v predlaganih pobudah. Zato je na primer namesto nespremenljivih vrednosti emisij bolj priporočljiv prožnejši pristop. EESO tudi poudarja, da bi morala Komisija poleg dajanja poudarka novim tehnologijam, kot so električna osebna vozila, tudi preučiti precejšnje možnosti za izboljšanje obstoječega

Dan evropske državljanske pobude je poziv k dejanski udeležbi državljanov

Šest let po uvedbi evropske državljanske pobude, ki ji je sledilo več konstruktivnih kritik in pozivov k izboljšanju, zlasti od Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) in drugih institucij, je Evropska komisija končno sprejela predlagane spremembe tega pomembnega orodja participativne demokracije.

Na 7. dnevu evropske državljanske pobude, ki ga je organiziral EESO, je podpredsednik Komisije **Frans Timmermans** predstavil glavne spremembe, ki vključujejo znižanje starosti z 18 na 16 let in poenostavitev zahtev glede podatkov za podpis pobud.

Letos je dan državljanske pobude potekal pod geslom **Z roko v roki**, da bi poudarili pomen sodelovanja in soodgovornosti za spodbujanje aktivnega državljanstva.

Predsednik EESO **Georges Dassis** je pohvalil pobudo Komisije kot velik korak naprej z vidika poenostavitve in zmanjšanja upravnega bremena. Obžaloval pa je, da v sedanjem predlogu ni okrepljeno nadaljnje ukrepanje. „Uspešne evropske državljanske pobude morajo izzvati dialog in ustrezne nadaljnje korake na ravni EU,“ je poudaril.

Novi predsednik EESO **Luca Jahier** je v osrednjem govoru poudaril pomen člena 11 PEU, ki evropskim institucijam nalaga zakonsko obveznost, da se posvetujejo in vzpostavljajo dialog s civilno družbo in državljani. „Dobro delujoča evropska državljanska pobuda mora državljanom opolnomočiti, jim dati besedo, občutek pripadnosti in identitete ter jim pomagati obnoviti zaupanje in odkriti solidarnost evropskega projekta. EESO je vedno glasen zagovornik evropske državljanske pobude.“

Udeleženci treh delavnic so vztrajno poudarjali željo, da bi EU postala bolj vključujoča, ter evropske in državne voditelje pozvali, naj prisluhnejo državljanom. (sma)

Razmislimo o plastiki: za spremembo navad potrebujemo trden zakonodajni okvir in izvedljive alternative

Cillian Lohan, član EESO in evropske platforme deležnikov za krožno gospodarstvo, je na posvetu o **evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu**, ki ga je organiziral EESO, dejal, da tehnologija sama po sebi ne bo zadostovala za uspešen prehod, temveč bo treba tudi v veliki meri spremeniti navade. Prepričan je, da bi bilo „vedenje mogoče spremeniti, če bi ponudili koristne in cenovno sprejemljive alternative“. Eden od bistvenih elementov pri uresničevanju ciljev v prihodnosti je obravnava našega načina potrošnje. V zvezi s potrebnim preходом na krožno gospodarstvo je Lohan ocenil kot nujno, da se pri vprašanih prekomerne potrošnje in odpadkov preide s „koncepta potrošnikov“ na „koncept uporabnikov“.

Številni strokovnjaki z različnih področij so razpravljali o pomembnih vprašanih, njihove glavne ugotovitve pa bodo predstavljale pomemben prispevek civilne družbe k mnenju, ki ga EESO pripravlja v zvezi z omenjeno strategijo in direktivo.

Novice skupin

Plenarna skupščina EESO počastila 75. obletnico vstaje v Varšavskem getu

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Plenarna skupščina Evropskega ekonomsko-socialnega odbora je z enominutnim molkom počastila 75. obletnico vstaje v Varšavskem getu - največjega oboroženega upora Judov v 2. svetovni vojni.

V znak spomina na upor so člani EESO nosili papirnate rumene narcise; podobne so se na isti dan razdeljevale na ulicah Varšave.

„Priča smo nekakšnemu paradoksu: dlje kot Evropejci živijo v miru in blaginji, manj se spominjajo, kaj je bil splošni cilj ustanovitve EU. Za ustanovne očete je bil cilj, naj nikoli več ne bo vojne,“ je poudaril Jacek P. Krawczyk, predsednik skupine delodajalcev, ki je dal pobudo za komemoracijo. „Rumene narcise niso le spomin na žrtve vojne, morale bi biti tudi simbol upora zoper vsakršen poskus razdeljevanja družbe, ločevanja ljudi z zidovi in zaradi

njihovega porekla,“ je še dodal.

Jean-Pierre Haber, ustanovni člana centra CEJI (Centre européen juif d'information), pa je vse predstavnike evropske civilne družbe pozval k ukrepom in prizadevanjem, da bi vsi Evropejci živeli v svobodni in mirni Evropi.

Po ocenah zgodovinarjev je bilo med vstajo in brutalnim uničevanjem geta, ki je trajalo več kot 20 dni, 7000 Judov ustreljenih že v getu, 7000 jih je bilo poslanih v koncentracijsko taborišče Treblinka, 36 000 pa deportiranih v delovna taborišča. (lj)

III. skupina: čas za spremembe

Arno Metzler je bil 18. aprila izvoljen za predsednika III. skupine za mandatno obdobje 2018–2020.

Po izobrazbi je odvetnik z lastno pisarno v Nemčiji od leta 1983, od leta 2002 pa je tudi predstavnik nemških svobodnih poklicev v EESO. Preden je bil izvoljen za predsednika skupine, je bil podpredsednik, pristojen za MSP, samostojne poklice in poslovnik.

Arno Metzler je velik zagovornik Evrope in trdno prepričan, da EU kot dopolnilna raven upravljanja in dodatna plast identitete prinaša mnoge koristi. Po njegovem mnenju je bistveno vložiti veliko energije v „trženje“ Evrope in njenih vrednot, kot so strpnost, pluralizem in vključevanje.

Glede na to, da je moč III. skupine v raznolikosti, je bila ena prvih odločitev novega predsednika sprememba imena skupine, ki se je iz skupine raznih dejavnosti preimenovala v skupino *Raznolikost Evrope* – „novo ime, ki je jasnejše in privlačnejše, predvsem pa kaže na to, da smo na našo raznolikost ponosni“.

Ena glavnih prednostnih nalog v mandatu sedanjega predsednika bo **boj proti predsodkom in populizmu z odgovornostjo in raznolikostjo**. Skupina je že naročila študijo o vzponu populizma na območjih zunaj velikih mest, ki bo EESO omogočila bolje razumeti dejavnike, ki vplivajo na privlačnost populizma za javnost, in sredstva, s katerimi se organizacije civilne družbe poskušajo boriti proti njemu, cilj pa je tem organizacijam zagotoviti večjo podporo. Izsledki študije bodo predstavljeni na konferenci skupine oktobra v Avstriji. V središču pozornosti v mandatnem obdobju predsednika Metzlerja bosta tudi **boj proti predsodkom in spodbujanje raznolikosti z izobraževanjem**.

Predsedniku bo v naslednjih dveh in pol letih pomagalo sedem novo izvoljenih podpredsednikov: Baiba MILTOVIČA (LV), Krzysztof Stanisław BALON (PL), Séamus BOLAND (IE), Alfred GAJDOSIK (AT), Mindaugas MACIULEVIČIUS (LT), Pavel TRANTINA (CZ) in Ioannis VARDAKASTANIS (EL).(ih)

Delo, nove oblike dela in delovni pogoji

Pripravila skupina delojemalcev

Številke, povezane z zaposlenostjo, se v novicah stalno omenjajo. Skoraj tako pomembno kot število ljudi, ki imajo zaposlitev, pa je tudi, pod kakšnimi pogoji so zaposleni. To je še toliko bolj aktualno zaradi najnovejših dogodkov na področju zaposlovanja in vse večjega števila nestandardnih pogodb, pri katerih so bile potrebne celo [sodbe](#) Evropskega sodišča, ki je npr. voznike za podjetje Uber razglasilo za zaposlene, ne pa samozaposlene.

Pojem „delovni pogoji“ zajema številne vidike, od plače, delovnega časa, varnosti in zdravja pri delu do ugodnosti, posebnih nalog in tako dalje. Vključuje tudi „poskusno dobo“, ki v nekaterih primerih ne ustreza več svojemu namenu in se z njo zgolj pridobi poceni in prilagodljiva delovna sila. Vseeno je za delavce pomembno, da se s temi pogoji vnaprej

seznanijo in jih razumejo – kar ni vedno samoumevno – ter da so o vseh spremembah čimprej obveščeni, kar jim zagotavlja predvidljivost.

Evropska komisija je zato predlagala uredbo, katere namen je oblikovanje skladnega okvira za pravico delavcev do obveščeniosti. Njen predlog pa ima nekaj pomanjkljivosti, kot je obseg opredelitve „delavca“. Hiter razvoj trga dela je prinesel paleto različnih „novih oblik dela“, kot so platformni delavci in delavci na podlagi vrednotnice, ki zaradi nestandardnih delovnih pogodb niso vključeni v običajno definicijo zaposlenega.

Seveda to ni omejeno na „nove oblike dela“: nestandardne pogodbe, kot so pogodbe brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti ter pogodbe za napotene delavce in delavce v gospodinjstvu, obstajajo že dolgo – delovni pogoji so povečini precej nepredvidljivi in v praksi pomenijo precejšnjo neuskklajenost poklicnega in zasebnega življenja. Predvidljivost dela pa omogoča tudi uskladitev poklicnega življenja in študija ali dodatno delo s skrajšanim delovnim časom.

V vseh teh primerih so kolektivna pogajanja tista, s katerimi je mogoče doseči ustrezne delovne pogoje, zato je dobro, da je v uredbi to omenjeno. Ker so „prožni“ pogoji, ki jih prinašajo vse bolj razširjene nove oblike dela, vse pogostejši, so potrebne nove vključujoče opredelitve delojemalcev in delodajalcev: le tako bomo zagotovili, da nove oblike dela ne bodo zgolj zaobšle strogih pravil v zvezi z delojemalci in da nova stvarnost (kot je vseživljenjsko učenje in z njim povezano usposabljanje, ki ga plača delodajalec) ne bo pomenila dodatnega bremena za delojemalce.

Uredniški odbor:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov:

Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Indre Anskaityte (ia)
Isabelle Henin (ih)
Jasmin Kloetzing (jk)
Jonna Pedersen (jp)
Laura Lui (ll)
Leszek Jarosz (lj)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Siana Glouharova (sg)
Silvia M. Aumair (sma)

Splošna koordinacija:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serif (ks)

Naslov:

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040
Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.

EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora. Reprodukcijska dovoljenja z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.). Naslednja številka izide julij 2018.

maj 2018/5

07-2018